

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ

NÁRODNÍ ORGÁN PRO KOORDINACI

**METODIKA POSUZOVÁNÍ INDIKÁTORŮ PRO ZAŘAZENÍ DO
NÁRODNÍHO ČÍSELNÍKU INDIKÁTORŮ**

DUBEN 2009

Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky
Odbor řízení a koordinace NSRR
Staroměstské náměstí 6
110 15 Praha 1

E-mail: nok@mmr.cz

Vydáno: 30. dubna 2009

Obsah

Úvod.....	3
I. Indikátorová soustava.....	4
II. Definice pojmů a používaná terminologie	6
III. Postup posuzování nezařazených indikátorů	9
IV. Kritéria pro zařazení indikátorů do NČI	16
V. Národní číselník indikátorů a Mapa indikátorové soustavy.....	24
Použité zkratky	27
Přílohy.....	28

Úvod

Monitorovací indikátory jsou nositeli informace o věcném plnění projektů financovaných ze strukturálních fondů EU. Správně nastavené indikátorové soustavy operačních programů i Národního strategického referenčního rámce jsou jednou z nezbytných podmínek pro zajištění transparentnosti a efektivity čerpání prostředků ze strukturálních fondů EU.

Pro programové období 2007-13 byly hned na počátku vytvořeny dva klíčové dokumenty pro tvorbu indikátorových soustav, a to:

- 1) „Zásady tvorby indikátorů pro monitoring a evaluaci“ (dále jen „Zásady“), které poskytují zpracovatelům OP a NSRR návod pro výběr a nastavení indikátorů.
- 2) „Národní číselník indikátorů“ (dále jen „NČI“), který obsahuje po technické a metodické stránce upravené indikátory s jasnou definicí, měrnou jednotkou, zdrojem a kódováním.

NČI byl vytvořen jako dynamický a otevřený nástroj, který je schopen reagovat na potřeby jednotlivých programových dokumentů. Je tedy možné doplňovat soubor indikátorů v číselníku i v průběhu období 2007-2013, a to ve vazbě na měnící se potřeby tvůrců programů i měnící se kontext realizace politiky soudržnosti. Obdobně dochází k aktualizaci NČI ve smyslu odstranění nepoužívaných indikátorů, zejména těch, které byly nahrazeny indikátory přesnějšími a využitelnějšími.

Tato „**Metodika posuzování indikátorů pro zařazení do Národního číselníku indikátorů**“ (dále jen „Metodika“) stanovuje způsob, kterým postupují řídicí orgány a správce NČI v případě, že řídicí orgán potřebuje sledovat nové – dosud v NČI nezařazené – indikátory. V převážné většině se jedná o indikátory na projektové úrovni, které je nutné vyhodnotit z hlediska jejich využitelnosti a potřebnosti pro účely centrálního monitorování a hodnocení intervencí strukturálních fondů a Fondu soudržnosti.

Metodika nastavuje závazné postupy pro zařazování indikátorů do NČI a definuje požadavky na náležitosti a používání těchto indikátorů.

Metodika posuzování indikátorů je závazná pro všechny subjekty podílející se na implementaci strukturálních fondů a Fondu soudržnosti v ČR pro programové období 2007-2013.

Metodika vznikla v okamžiku, kdy již byly nastaveny indikátorové soustavy jednotlivých OP a NSRR, proto se týká výhradně posuzování projektových indikátorů nezařazených do Národního číselníku indikátorů. Předmětem Metodiky tedy není definování postupu nastavení indikátorových soustav jako takových¹. Metodika nicméně popisuje řadu obecně platných a využitelných pravidel pro nastavení indikátorů a indikátorových soustav.

Koordinace tvorby indikátorů a dohled nad nimi ze strany NOK má za cíl zajištění vzájemné provázanosti mezi operačními programy a NSRR, resp. mezi kvantifikovanými indikátory použitými v uvedených dokumentech tak, aby bylo jednodušší s celým systémem pracovat, agregovat data a dosahovat provázanosti různých dílčích intervenčních vlivů.

¹ Nastavení indikátorových soustav bylo obsahem projektu 10/05¹. Výstupem tohoto projektu byly „Zásady tvorby indikátorů pro monitoring a evaluaci“.

I. Indikátorová soustava

Indikátorová soustava je ucelený a koherentní systém indikátorů na úrovni operačního programu, která zahrnuje indikátory z nejnižší projektové úrovně až na úroveň programu. Indikátorové soustavy operačních programů jsou navázány na indikátorovou soustavu NSRR.

Požadavek na definování indikátorových soustav je dán:

- nařízením Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/19997 (dále jen „Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006“);
- nařízením Komise (ES) č. 1828/2006 ze dne 8. prosince 2006 kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních týkajících se Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti a k nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj;

Význam indikátorové soustavy

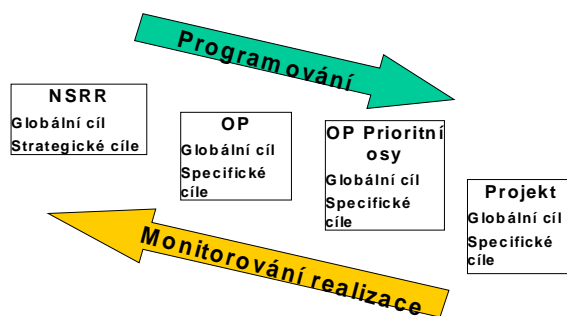
Indikátorová soustava OP a NSRR je tvořena pro účely efektivního řízení přerozdělování finančních prostředků strukturálních fondů. Hlavními uživateli jsou, jak manažeři programů, tak pracovníci monitoringu a evaluace. Správně nastavený systém umožní měřit výsledky jednotlivých projektů a programů. Vedle podpory efektivního řízení programu slouží indikátorové soustavy jednotlivých OP a NSRR také jako podklad pro evaluace, včetně vyhodnocování strukturální intervence pro tzv. dopady do regionů. Důkladné nastavení indikátorové soustavy je jednou z klíčových pomůcek při průběžném monitoringu, řízení a následných evaluacích, proto je nezbytné věnovat mu adekvátní pozornost.

Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 doporučuje omezit počet indikátorů při tvorbě indikátorové soustavy oproti programovému období 2000/2004-2006 a dodržet princip proporcionality (tj. se snižujícím se finančním objemem programu se snižuje i počet monitorovacích indikátorů).

Intervenční logika

Z hlediska intervenční logiky je podstatné zajištění provázanosti a hierarchického propojení cílů v linii, tzn. z úrovně NSRR na úroveň OP a projektů tak, jak je zobrazuje následující schéma (blíže viz Metodika monitorování 2007):

Logická provázanost cílů na úrovni NSRR, OP a projektů

Logika indikátorové soustavy musí kopírovat vnitřní intervenční logiku příslušného programu/NSRR, která ilustruje příčinné vazby mezi vstupy – výstupy – výsledky a dopady programu. Rozlišujeme tak indikátory výstupu, výsledku, dopadu a kontextu.

ŘO zodpovídá za správnost agregovaných údajů indikátorů na úrovni podoblastí podpory, oblastí podpory, prioritních os a operačního programu přenesených do MSC2007 (MM, 2007).

Na základě Metodiky monitorování ŘO OP aktualizují informace o věcném plnění indikátorů do IS ŘO, které jsou v pravidelných intervalech přenášeny do IS MSC. Periodicita sledování jednotlivých monitorovacích indikátorů je dána požadavky na obsah, strukturu a předkládací termíny výročních zpráv o provádění programu a dále potřebami průběžné evaluace dosahovaných výsledků a následně potřebami řízení realizace programových cílů.

U indikátorů, které se agregují z projektové úrovně (tj. hodnoty jsou vykazované příjemcem) dochází k předávání dat o plnění indikátorů ve vazbě na termíny odevzdání monitorovacích zpráv/hlášení a závěrečné zprávy příjemcem. ŘO dále zajišťuje v systému ruční aktualizaci hodnot indikátorů, při jejichž výpočtu vychází z hodnot indikátorů agregovaných z projektové úrovně (např. podíly), které jsou následně automaticky přenášeny do MSC2007, a to vždy do jednoho měsíce po konci každého čtvrtletí. Hodnoty indikátorů zjišťované z externích zdrojů (např. ČSÚ, Eurostat atd.) budou ŘO ručně aktualizovány u dostupných dat v IS ŘO nejpozději do čtyř měsíců po skončení daného roku, ostatní data v okamžiku, kdy budou pro příslušný kalendářní rok k dispozici.

Pro potřeby strategických zpráv pro EK musí být též ŘO zajištěny hodnoty veškerých indikátorů za OP do konce srpna 2009 a 2012 (viz Metodika monitorování 2007).

Úprava indikátorové soustavy a návrh nových indikátorů

Využívání a vylepšování indikátorové soustavy je permanentním procesem v průběhu implementace programu. V průběhu programového období (tj. v průběhu realizace operačního programu) je nezbytné ze strany řídicích orgánů zajistit, na základě zkušeností s používáním indikátorů, průběžné vylepšování praktického využívání indikátorové soustavy a způsobů získávání dat. Řídicí orgán je odpovědný za pravidelnou kontrolu spolehlivosti získávaných dat. Za tímto účelem je povinen zajistit dodatečnou podporu a metodické vedení, a to jak v rámci implementační struktury, tak vůči žadatelům a příjemcům pomoci.²

Řídicí orgán na základě zkušeností s prací s indikátory vydává a zpřesňuje metodické pokyny (zejména zpřesňuje definice a vymezení indikátorů) a zajišťuje naplňování těchto pokynů ze strany žadatelů a příjemců pomoci.

V případě odůvodněné potřeby může na základě zkušeností, evaluace nebo externích požadavků přistoupit k zařazení nových indikátorů. K zařazování nových indikátorů v průběhu programového období by mělo být přistupováno v omezené míře a pouze v jednoznačně odůvodněných případech.

Optimalizace nastavení indikátorové soustavy by měla být provedena na počátku programového období, kdy objem ukončených projektů dosud pokrývá pouze malou část alokace programu.

² Viz i metodický dokument EK: The New Programming Period 2007-2013, INDICATIVE GUIDELINES ON EVALUATION METHODS: MONITORING AND EVALUATION INDICATORS, Working Document No. 2 (srpen 2006)

II. Definice pojmů a používaná terminologie

Cílem této kapitoly je definování základních pojmů a terminologie používané v této metodice.

Definice pojmů

Indikátor = *nástroj pro měření cíle, mobilizovaných prostředků, dosažených efektů, míry kvality nebo kontextových proměnných. Tvoří jej šestimístný kód, přesná definice, hodnota, měrná jednotka a zdroj.*

Pojem „**indikátor**“ má stejný význam jako jeho český ekvivalent „ukazatel“ případně méně používaný výraz „parametr“.

Projektový indikátor = indikátor navázaný na individuální projekt, který je naplňován výhradně žadatelem. Za projektový indikátor je považován i takový indikátor, který není součástí projektové žádosti, ale žadatel má povinnost se k němu v průběhu implementace vyjadřovat (např. dodatečně upřesnění celkového indikátoru děleného na muže a na ženy). Projektové indikátory mohou vycházet z úrovně centrálních i doplňkových indikátorů.

Nezařazené indikátory = indikátory navržené pro sledování intervencí realizace operačních programů, které nemají přidělen kód a nejsou součástí NČI ani MSC07 a zároveň nebyly ze strany správce NČI dříve označeny jako indikátory doplňkové. Posouzením na základě této metodiky budou tyto indikátory:

- a) vloženy do NČI tzn. stanou se centrálními indikátory a budou přenášeny do MSC07.
- b) nebudou vloženy do NČI a stanou se indikátory doplňkovými.

Centrální indikátory = tzv. hlavní indikátory. Jsou součástí NČI a MSC07, mají schválené kódy a ověřenou definici (nelze zaměňovat s tzv. Core indikátory).

Doplňkové indikátory = indikátory používané v rámci implementace OP, které nebyly na základě postupů této metodiky a rozhodnutí správce NČI zařazeny mezi centrální indikátory a nejsou tak zařazeny do NČI ani přenášeny do MSC2007. Slouží pro statistické potřeby a detailní monitoring ŘO (např. sledování naplňování komunikačního plánu, naplňování dílčích indikátorů atd.). Nemůže existovat projekt, který by věcně naplňoval pouze doplňkové indikátory a neplnil žádný centrální indikátor).

Hlavní a vedlejší indikátory

Hlavní indikátory = závazné indikátory pro OP (schválené EK, core indikátory, lisabonské indikátory, environmentální indikátory popř. další). Tyto indikátory musí být součástí NČI, tj. jsou vždy centrálním indikátorem.

Vedlejší indikátory = indikátory pro OP nezávazné, bez ohledu na to zda se jedná o centrální nebo doplňkový indikátor, tj. mohou být jak centrální, tak doplňkový indikátor.

Agregace a nápočtová a rozpadová pravidla

Agregace = Vertikální součtování projektových indikátorů v rámci hierarchie OP za podoblasti, oblasti podpory, prioritní osy. Jedná se o součet indikátorů (I) se stejným kódem. Nejběžnějším příkladem je agregace dosažených hodnot indikátorů za jednotlivé projekty na příslušnou oblast podpory.

Agregace probíhá dle vzorce: $I = I + I$

Upozornění: Z výše uvedeného vyplývá, že předmětem agregace nemohou být indikátory jejichž hodnoty nelze sčítat, například podílové indikátory nebo indikátory získávané jednorázově ze statistiky (jedná se o matematický vztah).

Nápočet = načítání hodnoty indikátorů z nižšího řádu do vyššího řádu (tzn. z podřízených do nadřízeného). Výpočet hodnoty nadřízeného součtového indikátoru z hodnoty jednoho či více podřízených indikátorů. Jedná se o součet indikátorů s různým kódem. Při nápočtu jsou primárně zjišťovány (např. v projektové žádosti) hodnoty podřízených indikátorů a na jejich základě se automaticky napočítává nadřízený indikátor. Probíhá na projektové úrovni na základě speciálních nápočtových pravidel u jednotlivých indikátorů (ne každý indikátor musí mít pravidlo, nemusí být ani nadřízený ani podřízený)

- nadřízený indikátor (N) = ten, který je výsledkem nápočtu pořízených indikátorů

- podřízený indikátor (P) = ten, z jehož hodnoty je vypočítáván nápočet

Nápočet probíhá dle vzorce: $N = P_1 + P_2$

Upozornění: Z výše uvedeného vyplývá, že podřízené a nadřízené indikátory musí mít stejnou měrou jednotku (jedná se o matematický vztah).

Doporučení: nápočtové pravidlo by mělo být využito u indikátorů, které jsou pro žadatele/příjemce závazné, tj. zejména takových, které jsou předmětem hodnocení.

Rozpad = rozpad primárního indikátoru (z projektové žádosti) na dílčí indikátory u realizovaných projektů v rámci generování monitorovací zprávy/hlášení v IS, slouží pro podrobnější sledování realizace specifických indikátorů. Probíhá na projektové úrovni na základě speciálních rozpadových pravidel u jednotlivých indikátorů.

- primární indikátor (P) = ten, který se zadává na žádosti o projekt (žadatel se k němu zavázal) a zároveň bude po schválení projektu sledován současně i v dílčích indikátorech

- dílčí indikátor (D) = ten, který se přiřadí k projektu po jeho schválení a tvoří detailní členění primárního indikátoru.

Rozpad probíhá dle vzorce: $P = D_1 + D_2$

Upozornění: Z výše uvedeného vyplývá, že podřízené a nadřízené indikátory musí mít stejnou měrou jednotku (jedná se o matematický vztah).

Doporučení: rozpadové pravidlo by mělo být využito u indikátorů, které nelze ze strany žadatele dopředu odhadnout a žadatel se tak dopředu nemůže zavázat k naplnění hodnot podřízených indikátorů.

Aplikaci nápočtových a rozpadových pravidel musí ŘO zvážit vzhledem ke kvantifikovaným cílům (indikátorům) v OP a PD a s ohledem na pravidla zapracování do informačních systémů (viz příslušný metodický dokument NOK³).

³ Návrh řešení zapracování do IS ŘO - Monit7+ a Benefit7 (viz přílohy Metodiky)

III. Postup posuzování nezařazených indikátorů

Předmět posuzování

Předmětem posouzení jsou indikátory, které nejsou dosud zařazené v NČI a zároveň nebyly (na základě předchozího posouzení) označeny za indikátory doplňkové.

Dle této metodiky budou dále posuzovány všechny indikátory nově navržené pro využití v rámci implementace SF a FS.

Postupy definované touto metodikou se použijí i při návrhu úprav centrálních indikátorů, které významným způsobem mění jejich stávající vymezení.

Cíl posouzení

Cílem posouzení je rozhodnout o zařazení nezařazených indikátorů do NČI. Na základě tohoto posouzení bude nezařazený indikátor určen pro zařazení do NČI, bude mu přidělen kód a bude přenášen do MSC2007. V opačném případě bude označen za indikátor doplňkový, který zůstane využíván pouze vnitřně pro účely příslušného OP, popřípadě nebude doporučen k dalšímu použití.

Základní pravidla

Pravidlo 1: Nezařazené indikátory nemohou být využívány v rámci implementace OP, resp. NSRR.

Každý indikátor využívaný v rámci implementace NSRR, který je obsažen v prováděcím či programovém dokumentu OP, tj. navázaný na příslušnou oblast podpory/prioritní osu/operační program, musí být buď indikátorem centrálním nebo doplňkovým.

Pravidlo 2: ŘO nejprve vybírá indikátory z NČI a teprve na základě ujištění, že žádný ze stávajících centrálních indikátorů neodpovídá jeho potřebám, navrhuje nový indikátor.

Pravidlo 3: Všechny nezařazené indikátory musí být posouzeny pro zařazení do NČI, tj. ŘO sám nerozhoduje o jejich případném zařazení mezi indikátory doplňkové. (V případě návrhu nového indikátoru jako indikátoru doplňkového je možné využít zjednodušeného postupu. viz níže)

Pravidlo 4: Nově navržený indikátor, by měl v maximálně možné míře respektovat kritéria pro zařazení do NČI.

Pravidlo 5: Centrální indikátory nelze používat jako indikátory doplňkové. Při jejich používání je nutné respektovat všechny související požadavky (např. předávání hodnot o jejich plnění do MSC2007, respektovat aktuální verzi NČI atd.).

Subjekty vstupující do posuzování

Řídící orgány

- § předkládají správci NČI k posouzení nově navržené (případně dosud nezařazené) indikátory;
- § mají povinnost předložit k posouzení všechny nezařazené indikátory navržené pro využití v rámci implementace OP (ŘO odpovídá za předložení nezařazeného indikátoru správci NČI formou vyplněného check listu, který je přílohou Metodiky);
- § odpovídá za řádné vyplnění a předložení Check listu pro zařazení indikátoru do NČI;
- § odpovídá za konstrukci indikátoru dle požadavků Metodiky a odpovídá za zdůvodnění návrhu nového indikátoru specifikací naplnění jednotlivých kritérií pro zařazení do NČI;
- § nesou odpovědnost za udržování mapy indikátorové soustavy OP v aktuálním stavu, který odpovídá skutečnému stavu využívání indikátorů v rámci OP;
- § v zájmu zajištění koherence NČI komunikují a navzájem koordinují své požadavky na indikátory a NČI;
- § poskytují součinnost správci NČI při zajištění jeho aktuálnosti;
- § odpovídají za nastavení nápočtových, agregačních a rozpadových pravidel;
- § odpovídají za optimalizaci využívání indikátorové soustavy v průběhu celého programového období;
- § mají povinnost předávat data o plnění centrálních indikátorů do MCS2007.

Správce NČI (rolí správce NČI zajišťuje NOK)

- § správce číselníku: Mgr. Jana Chladná; chljan@mmr.cz; tel. 224 861 437
- § je, v součinnosti s ŘO, odpovědný za aktuální stav číselníku a úplnost položek číselníku;
- § koordinuje ŘO OP s cílem zajistit koherenci číselníku;
- § rozhoduje o zařazení nezařazených indikátorů do NČI;
- § zajišťuje ve spolupráci se správcem systému správu NČI v MSC2007.

CRR (sekretariát PS JSMS)

- § v součinnosti se správcem číselníku zajišťuje rozeslání aktuální verze NČI členům pracovní skupiny pro jednotný monitorovací systém (PS JMS).

Správce MSC2007

- § poskytuje součinnost při zajištění aktualizace NČI v MCS2007;
- § odpovídá za technické zajištění přenosů dat z IS ŘO do MSC2007.

Dodavatel IS

- § zabezpečuje aktualizace MSC2007 v souladu se smlouvou o provozu a rozvoji IS;
- § garantuje technické řešení aktualizace a úprav nastavení NČI v IS.

Externí experti

- § v případě potřeby správce číselníku a ŘO mohou poskytovat konzultace pro posouzení indikátorů.

Postup posuzování

Závazný postup posuzování nezařazených indikátorů:

1. Potřeba ŘO zavést nový indikátor

ŘO (případně jiný subjekt) v případě, že identifikuje potřebu zavést nový indikátor (například na základě zkušeností s implementací programu, výstupu a doporučení evaluací nebo v případě externího požadavku), **nejprve vybírá z indikátorů v NČI**. Teprve na základě ujištění, že žádný ze stávajících centrálních indikátorů neodpovídá jeho potřebám, navrhne ŘO nový indikátor.

Výstup: Ubezpečení, že požadavky na nový indikátor nesplňuje žádný ze stávajících centrálních indikátorů.

Odpovědnost: ŘO OP

Doporučení: Při vyhledávání indikátorů v NČI bez znalosti jasně definovaného kódu doporučujeme vyhledávat klíčová slova nejen se stejným kořenovým základem, ale také synonyma.

2. Vymezení indikátoru

Při návrhu nového indikátoru je ŘO povinen v maximálně možné míře zohlednit kritéria pro zařazení do NČI (viz dále), jako referenčního bodu pro zajištění kvality indikátoru. Nově navržený indikátor, by měl v maximálně možné míře, tato kritéria respektovat.

Výstup: Nově navržený indikátor, který splňuje základní kvalitativní náležitosti a v maximálně možné míře respektuje kritéria pro zařazení do NČI.

Odpovědnost: ŘO OP

3. Předložení indikátoru k posouzení

ŘO předloží nově navržený (tj. nezařazený) indikátor k posouzení správci NČI. Indikátor je pro posouzení předáván ve formě vyplněného Check listu pro zařazení indikátoru do NČI, který je přílohou Metodiky. Za řádné vyplnění check listu odpovídá ŘO a nese odpovědnost za následky způsobené nedůsledným zhodnocením nově navrženého indikátoru z hlediska požadovaných kritérií.

V případě, že ŘO navrhuje nový indikátor pro zařazení mezi doplňkové indikátory, může předložit Check list pro zařazení indikátoru do NČI ve zkrácené podobě. V tomto případě stačí v části III. check listu vyplnit pouze souhrnné řádky k jednotlivým oblastem. Pouze v rámci kritéria 4 je nutné vyjádření k zohlednění indikátorů v NČI a duplicitám (viz řádky č. 53 a 54) - v případě potenciálních duplicit je uvést (řádky 57-62). Části I., II. a IV. check listu se vyplňují standardním způsobem. Správce číselníku však může na základě posouzení požadovat doplnění zbývajících částí.

ŘO předkládá vyplněný check list v písemné podobě (stvrzený podpisem odpovědné osoby) a v elektronické podobě (na příslušnou kontaktní osobu NOK).

Výstup: Vyplněný Check list pro zařazení indikátoru do NČI.

Termín: S dostatečným předstihem pro vyhodnocení a zapracování do IS, nejméně však 20 pracovních dní před použitím indikátoru v rámci implementace OP.

Odpovědnost: ŘO OP

4. Posouzení indikátoru správcem NČI

Správce číselníku posoudí indikátor na základě údajů uvedených v check listu.

Správce číselníku vyhodnotí check list předložený ŘO a v případě potřeby si od něj vyžádá upřesnění, případně dodatečné informace. ŘO mu poskytne náležitou součinnost.

Vyhodnocený check list předloží správce číselníku ŘO. Ten má právo se k vyhodnocení vyjádřit v předepsané lhůtě.

Výstup: Vyhodnocený Check list pro zařazení indikátoru do NČI.

Termín: a) správce NČI - vyhodnocení check listu: do 10 pracovních dnů po předložení;

Způsob předání: Kontaktní osoba správce číselníku (NOK) předává vyhodnocený check list v elektronické podobě na kontaktní osobu ŘO OP uvedenou na check listu.

b) ŘO – vyjádření k vyhodnocenému check listu: do 5 pracovních dnů (ŘO se může lhůty pro vyjádření vzdát).

Způsob předání: Vyjádření za ŘO předkládá v elektronické podobě kontaktní osoba ŘO OP. (V případě rozsáhlých oprav/úprav předkládá ŘO check listu rovněž v písemné podobě. Správce číselníku v takovém případě může postupovat v otázce lhůt, jako by se jednalo o předložení nového check listu.)

Odpovědnost: správce NČI, součinnost ŘO

5. Zařazení indikátoru do NČI

Správce číselníku na základě vyhodnocení check listu rozhodne o zařazení indikátoru do NČI a zajistí jeho zanesení do NČI – provede aktualizaci NČI.

Z nezařazeného indikátoru se buď stane centrální indikátor, který bude vložen do NČI a bude přenášen do MSC07 nebo nebude určen pro zařazení do NČI a stane se indikátorem doplňkovým. Výstupem posouzení může být i nedoporučení použití indikátoru.

Správce číselníku (NOK) předává vyhodnocený check list s rozhodnutím o zařazení indikátoru do NČI v písemné podobě (stvrzený podpisem odpovědné osoby) a v elektronické podobě (na kontaktní osobu ŘO OP uvedenou na check listu).

Výstup: Aktualizovaný NČI.

Termín: Do 5 pracovních dnů po vyjádření ŘO k vyhodnocení check listu.

Odpovědnost: Správce NČI, CRR, členové PS JMS

Způsob předání:

- 1) Zaslání elektronické verze aktualizovaného NČI na sekretariát pracovní skupiny pro jednotný monitorovací systém PS JMS (CRR), která zajistí předání na všechny členy PS JMS, který nese zodpovědnost za informování všech relevantních pracovníků a oddělení Úřadu.*
- 2) Předání informace ze strany správce NČI na nejbližším jednání PS JMS.*

Odsouhlasení nového indikátoru na úrovni OP (úprava PD)

Řídící orgán zajistí schválení úpravy Prováděcího dokumentu dle závazných interních postupů.⁴

Výstup: Schválený PD s novým indikátorem.

Termín: V nejbližším možném termínu v souladu s interními postupy.

Odpovědnost: ŘO OP

6. Zpracování do IS

Správce číselníku s ohledem na aktualizaci NČI zajistí v součinnosti s ŘO a OSMS aktualizaci MSC2007 a zpracování nápočtových, agregačních a rozpadových pravidel.

ŘO zajistí zpracování indikátoru do IS ŘO a IS Ž/P (s ohledem na zdroj a způsob sběru) a zajistí jeho pravidelné sledování a předávání do MSC2007.

Výstup: Funkční nastavení IS.

Termín: V nejbližší možné instalaci IS, v souladu s provozní smlouvou k IS.

Odpovědnost:

Správce NČI – zpracování do MSC2007- Modul Správa Indikátorů

ŘO – zodpovědnost za správné navázání indikátorů v modulech Plánování programového období a věcný monitoring programu.

OSMS – technický přenos centrálních indikátorů do IS ŘO a IS Ž/P pravidelným přenosem (z neděle na pondělí) v případě potřeby je možno požádat o mimořádnou instalaci.

ŘO –ve spolupráci s dodavatelem systému zajistí zpracování do IS ŘO a IS Ž/P u doplňkových indikátorů.

7. Zajištění sledování naplňování indikátoru

Řídící orgán zajistí sledování naplňování indikátoru úpravou příslušných dokumentů a postupů (úprava Příručky pro žadatele a příjemce, vydáním jiných metodických pokynů). ŘO zajistí dodržování ze strany žadatelů a příjemců a adekvátně nastaví interní procesní postupy. U projektů, které dosud nebyly schváleny k financování, zajistí ŘO v případě potřeby úpravy před vydáním Rozhodnutí/Smlouvy o financování projektu (zejména v případě úprav vymezení indikátorů). U projektů, které jsou již ve fázi realizace zajistí ŘO naplňování indikátorů informováním žadatele o změně např. vydáním metodického pokynu v souladu se závaznými interními postupy..

Výstup: Úprava Příručky pro žadatele/příjemce, metodické pokyny, úprava procesních postupů;

Aktualizace mapy indikátorové soustavy.

Termín: Povinnost úpravy Příručky pro žadatele v případě, že výzva začíná déle než měsíc po aktualizaci NČI.

⁴ V případě zásadních úprav indikátorů, která by se dotýkala programového dokumentu je nezbytné schválení EK (blíže viz dokument NOK_Revize OP).

V případě potřeby, povinnost zajištění úprav u dosud neschválených projektů.

U realizovaných projektů je v případě potřeby nezbytné zajistit informace o naplňování indikátoru nejpozději spolu se závěrečnou zprávou k projektu.

Metodické pokyny vydává a interní postupy upravuje bezprostředně po aktualizaci NČI.

Zaslání elektronické verze aktualizované mapy indikátorové soustavy do 5 pracovních dnů od vydání aktualizace NČI.

Odpovědnost: ŘO OP

PŘEHLED POSTUPŮ A LHŮT PRO POSUZOVÁNÍ NEZAŘAZENÝCH INDIKÁTORŮ

ODPOVĚDNÝ SUBJEKT	ČINNOST	VÝSTUP	LHŮTA
ŘO OP	Identifikace potřeby zavést nový indikátor	Ověření existence indikátoru v NČI	Na základě potřeb, doporučení evaluací, externí požadavek
ŘO OP	Vymezení indikátoru	Nově navržený indikátor, který splňuje základní kvalitativní náležitosti	S ohledem na potřeby OP
ŘO OP	Předložení indikátoru k posouzení	Vyplněný Check list pro zařazení indikátoru do NČI	S dostatečným předstihem pro vyhodnocení a zapracování do IS před použitím indikátoru v rámci implementace OP
Správce NČI	Posouzení indikátoru správcem NČI	Vyhodnocený Check list pro zařazení indikátoru do NČI	Do 10 pracovních dnů po předložení návrhu indikátoru
ŘO OP	Vyjádření k vyhodnocenému check listu	Vyjádření ŘO	Do 5 pracovních dnů
Správce NČI	Zařazení indikátoru do NČI	Aktualizovaný NČI	Do 5 pracovních dnů po vyjádření ŘO
ŘO OP	Odsouhlasení nového indikátoru na úrovni OP (úprava PD)	Schválený PD s novým indikátorem	V nejbližším možném termínu v souladu s interními postupy
Správce NČI ve spolupráci se správcem MSC2007	Zapracování do MSC2007	Funkční nastavení IS	V nejbližší možné instalaci
ŘO OP ve spolupráci se správcem IS	Zapracování do IS ŘO a IS Ž/P (platí pro doplňkové indikátory)	Funkční nastavení IS	V nejbližší možné instalaci
ŘO OP	Zajištění sledování naplňování indikátoru	Úprava Příručky pro žadatele/příjemce, metodické pokyny Aktualizace mapy indikátorové soustavy	Viz text Aktualizace mapy indikátorové soustavy do 5 pracovních dnů od vydání aktualizace NČI

IV. Kritéria pro zařazení indikátorů do NČI

V souladu s postupem posuzování nezařazených indikátorů definovaných touto metodikou budou do NČI zařazeny ty indikátory, které splní níže uvedený soubor kritérií.

V první řadě se jedná o splnění základních kvalitativních náležitostí, které zajistí upřesnění vymezení indikátoru, který je předmětem posuzování. Základním kritériem pro posuzování nezařazených indikátorů je pak jejich opodstatněnost z hlediska intervenční logiky a využitelnosti pro řízení a evaluace při respektování koherence indikátorové soustavy. Nezbytné je zohlednit i dosavadní zkušenosti.

Závazná kritéria posuzování vedlejších indikátorů

Při posuzování nezařazených indikátorů z hlediska naplňování požadovaných kritérií by měl postup odrážet níže uvedenou posloupnost hodnocení kritérií:

1. Naplnění základních kvalitativních náležitostí
 - § validita, kredibilita a autonomie - vymezení indikátoru
 - § normativita
 - § kvantifikovatelnost
 - § spolehlivost
 - § dostupnost
 - § stanovení výchozí hodnoty
2. Soulad s výstupy evaluačních zpráv a využití předchozích zkušeností
3. Posouzení z hlediska intervenční logiky
 - § relevance a význam
 - § validita v kontextu intervenční logiky
4. Zajištění koherence indikátorové soustavy
 - § zamezení duplicit v NČI
 - § proporcionální pokrytí
 - § návaznost, provázanost a srovnatelnost
 - § vyváženost
 - § míra detailu
5. Využitelnost indikátorů

Kritérium 1 - Základní kvalitativní náležitosti indikátorů

Každý indikátor využívaný v rámci implementace SF a FS musí v první řadě splňovat základní kvalitativní náležitosti. Požadavek na naplnění těchto náležitostí předchází samotný proces posuzování relevance a je tak prvním krokem, který musí být naplněn pro všechny nezařazené indikátory ještě před posouzením jejich relevance.

Odpovědnost za naplnění těchto náležitostí nesou ŘO OP za koordinace NOK. Koordinační úloha NOK v tomto ohledu spočívá zejména v zajištění koherence indikátorové soustavy jako celku při definování indikátorů využívaných ve více operačních programech a zamezení nežádoucím duplicitám v NČI (blíže viz kritéria týkající se koherence indikátorové soustavy).

Kritérium: Indikátory používané v rámci implementace SF a FS musí splňovat základní kvalitativní náležitosti. Indikátory, které tyto náležitosti nesplňují, nemohou být zařazeny do NČI a **výrazně se nedoporučuje** ani jejich využití jako indikátorů doplňkových.

Check list⁵: SHRNUTÍ: SPLŇUJE INDIKÁTOR VŠECHNY ZÁKLADNÍ KVALITATIVNÍ NÁLEŽITOSTI?

Požadované kvalitativní náležitosti indikátorů⁶:

Validita, kredibilita a autonomie - vymezení indikátoru

Indikátor musí mít jednoznačnou a shodnou vypovídací hodnotu pro řídicí orgán, projektové manažery, politiky i veřejnost. Vykázané hodnoty indikátoru u různých individuálních projektů musí být srovnatelné a agregovatelné. Vymezení indikátoru musí zajistit, aby indikátor skutečně měřil to, co je zamýšleno.

Indikátor musí mít definici, která zaručí jeho jednoznačné vymezení.

Vymezení indikátoru musí poskytovat autonomní odpověď, tj. indikátor musí na základě svého věcného vymezení mít výpovědní hodnotu sám o sobě (tzn. že k jeho definování není například potřeba dalších indikátorů).

Check list: MÁ INDIKÁTOR DEFINICI, KTERÁ ZARUČUJE JEHO JEDNOZNAČNÉ VYMEZENÍ?

UMOŽŇUJE VYMEZENÍ INDIKÁTORU JEHO HORIZONTÁLNÍ AGREGACI NAPŘÍČ PROJEKTY,
PŘÍPADNĚ VERTIKÁLNÍ AGREGACI V RÁMCI OP?

Normativita

Vymezení indikátoru musí přinášet výsledky, které je možné jednoznačně hodnotit jako uspokojivé nebo neuspokojivé. Hodnota indikátoru musí být srovnatelná s normou: například s cílem, který má být dosažen.

Check list: SPLŇUJE INDIKÁTOR KRITÉRIUM NORMATIVITY?

Kvantifikovatelnost

Indikátor musí být kvantifikovatelný. Indikátor musí mít měrnou jednotku, ve které bude sledován.

Check list: MÁ INDIKÁTOR METODICKOU KONSTRUKCI, KTERÁ ZARUČUJE JEHO SPOLEHLIVOU KVANTIFIKACI?

⁵ Odkaz na příslušnou položku v *Check listu pro zařazení indikátoru do NČI*

⁶ Kvalitativní požadavky na indikátory respektují doporučení Evropské komise – viz „The Guide“, „Indicators for monitoring and evaluation“.

Spolehlivost

Statistická data, která budou sloužit pro kvantifikaci indikátoru, musí být spolehlivá z hlediska metodické konstrukce, kvality a věrohodnosti s odkazem na zdroj a způsob sběru.

Check list: ZDROJ DAT (NAPŘ. ČSU – ROČENKA XY, ŽADATEL) / IS:

POPIS SBĚRU DAT:

SHRNUTÍ: JE ZAJIŠTĚNA KVALITA A VĚROHODNOST DAT S ODKAZEM NA ZPŮSOB SBĚRU?

Dostupnost

Data, která umožní kvantifikovat indikátor, musí být dostupná v potřebné periodicitě: například při ukončení etapy projektu nebo v periodicitě požadované pro monitorovací zprávy/hlášení. Požadavek na dostupnost dat vyplývá z povahy a účelu indikátoru (jiný požadavek bude pro indikátory dopadu na úrovni programu a jiný pro indikátor výstupu u projektového indikátoru). Dostupnost hodnot indikátorů musí respektovat požadavky Metodiky monitorování.

Zhodnocení dostupnosti musí zohledňovat i náročnost a náklady na pořízení dat. Náročnost a náklady spojené s pořízením dat musí být adekvátní s ohledem na přínos získané informace a musí korespondovat s požadavky na periodicitu dostupnosti dat. Není například žádoucí provádět za účelem získání dat evaluační šetření několikrát za rok (u rozsáhlých evaluací ani jednou ročně).

Při zavedení indikátoru musí být zajištěna dostupnost informací o jeho naplňování, a to nejlépe na úrovni 100 %. To znamená, že budou podchyceny všechny výsledky naplňující příslušný indikátor. Nežádoucím by například bylo zavedení indikátoru, k jehož naplnění a následnému sledování by se „odhodlalo“ zavázat jen několik málo příjemců. U takového indikátoru by pak nebylo zajištěno jeho sledování a výsledky dosažených hodnot by byly velmi zkreslené.

Naplnění indikátoru je možné zajistit zejména vhodným nastavením indikátorové soustavy a podmínek pro žadatele a příjemce.

Check list: FREKVENCE SBĚRU DAT:

ODPOVÍDÁ FREKVENCE SBĚRU DAT POŽADAVKŮM METODIKY MONITOROVÁNÍ?

JE NÁROČNOST A NÁKLADY NA POŘÍZENÍ DAT ADEKVÁTNÍ?

Stanovení výchozí hodnoty

Vymezení indikátoru musí umožnit stanovení jeho výchozí hodnoty tak, aby bylo možné určit k jaké změně v průběhu času (v důsledku intervence) došlo.

Check list: UMOŽŇUJE VYMEZENÍ INDIKÁTORU STANOVIT JEHO VÝCHOZÍ HODNOTU?

Kritérium 2 - Soulad s výstupy evaluačních zpráv a využití předchozích zkušeností

Při posuzování nezařazených indikátorů je nezbytné vzít v potaz výstupy a doporučení realizovaných evaluačních projektů. Mezi centrální indikátory by neměly být zařazeny takové vedlejší indikátory, které nebyly doporučeny v rámci ex-ante evaluace, případně na jejich problematické použití poukázaly jiné evaluační projekty. Na zjištění a doporučení evaluačních projektů je však nezbytné nahlížet s přihlédnutím na případné změny kontextu.

Při posuzování nezařazených indikátorů je rovněž třeba zohlednit předchozí zkušenosti s využitelností stejného nebo obdobného indikátoru v případě, že stejný

nebo obdobný indikátor byl používán v předchozím programovém období nebo jsou s jeho využíváním jiné zkušenosti.

Kritérium: Pokud se indikátor v minulosti neosvědčil není vhodné (s přihlédnutím ke kontextu) jeho zařazení mezi centrální indikátory.

Check list: BYL INDIKÁTOR VYUŽÍVÁN V PŘEDCHOZÍM PROGRAMOVÉM OBDOBÍ NEBO JE JINÁ ZKUŠENOST S POUŽITÍM STEJNÉHO ČI OBDOBNÉHO INDIKÁTORU?

SHRNUTÍ: JE VHDNÉ ZAŘAZENÍ INDIKÁTORU NA ZÁKLADĚ PŘEDCHOZÍCH ZKUŠENOSTÍ?

Kritérium 3 - Posouzení z hlediska intervenční logiky

Indikátory zařazené do NČI musí zapadat do intervenční logiky NSRR a příslušných programů.

Check list: **SHRNUTÍ:** ODPOVÍDÁ INDIKÁTOR INTERVENČNÍ LOGICE PROGRAMU? (ANO/NE)

Relevance a význam

Základním kritériem při posuzování nezařazených indikátorů je jejich relevance a význam (opodstatněnost) vzhledem k cílům NSRR a OP. Indikátory zařazené do NČI musí vypovídat o plnění cílů příslušného programu tím, že tyto cíle kvantifikují.

Předmětem posouzení indikátoru musí být jeho postavení v rámci intervenční logiky naplňování cílů programu. Tímto postavením se myslí posouzení vypovídající schopnosti indikátoru z hlediska měření dosahování stanovených cílů NSRR prostřednictvím daného operačního programu na úrovni oblasti podpory, prioritní osy, cílů programu a strategických cílů NSRR. Výstupem tohoto posouzení by mělo být zařazení příslušného indikátoru do intervenční logiky NSRR a daného OP. Musí být zřejmé, jaké cíle – zda na úrovni oblasti podpory, prioritní osy, programu či NSRR – tento indikátor měří (kvantifikuje), ať přímo či nepřímo v rámci intervenční logiky realizovaných intervencí.

Kritérium: Do NČI budou zařazeny pouze takové indikátory, které zapadají do intervenční logiky naplňování cílů NSRR a příslušného operačního programu.

Check list: JAKÉ CÍLE INDIKÁTOR PŘÍMO KVANTIFIKUJE (oblasti podpory, prioritní osy, OP, NSRR)?

VÝPIS KONKRÉTNÍCH CÍLŮ PŘÍSLUŠNÝCH PRIORITNÍCH OS, OBLASTÍ PODPORY:

Z hlediska úrovně detailu budou do NČI zařazeny pouze takové indikátory, které přímo kvantifikují minimálně naplňování aktivit definovaných na úrovni oblasti podpory, případně podoblasti podpory je-li definována. Do NČI nebudou zařazeny indikátory, které jsou z hlediska intervenční logiky pod úrovní naplňování cílů, resp. aktivit na úrovni oblasti podpory. U prioritních os, kde nejsou definovány oblasti podpory jsou touto úrovní cíle, resp. aktivity na úrovni prioritní osy.

Kritérium: Do NČI budou zařazeny pouze takové indikátory, které měří naplňování cíle programu minimálně na úrovni oblasti podpory, resp. aktivit.

Výjimka z pravidla: U indikátorů, jejichž sledování je povinné na základě nařízení, zákonů nebo závazných metodik, nemusí být kritérium relevance (a významu) naplněno.

Check list: SPLŇUJE INDIKÁTOR POŽADAVEK ÚROVNĚ DETAILU (přímo kvantifikuje minimálně naplňování aktivit definovaných na úrovni oblasti podpory)? (ANO/NE)

Validita v kontextu intervenční logiky

S odkazem na vymezení indikátoru je žádoucí v kontextu intervenční logiky provést zpětnou kontrolu jeho validity. Zde je nutné zodpovědět otázky směřující zejména

k definici a typu indikátoru. Měří indikátor, tak jak je vymezen, skutečně to, co je zamýšleno? Odpovídá vymezení indikátoru jeho postavení v rámci intervenční logiky programu?

Kritérium: Vymezení indikátoru musí odpovídat jeho zařazení v rámci intervenční logiky, a to jak z hlediska obsahu (definice) tak z hlediska typu.

Kritérium 4 - Koherence indikátorové soustavy

Při posuzování nezařazených indikátorů je třeba vzít do úvahy nezbytnost zajištění koherence indikátorové soustavy jako celku. V této souvislosti je třeba zamezit duplicitám v NČI a zajistit proporcionální pokrytí dopadů intervencí, návaznost a vzájemnou provázanost indikátorů.

Check list: *SHRNUTÍ:* SPLŇUJE INDIKÁTOR POŽADAVKY NA KOHERENCI INDIKÁTOROVÉ SOUSTAVY?

Zamezení duplicit v NČI

Při výběru centrálních indikátorů je nezbytné zamezit duplicitám v NČI. Při posuzování nezařazených indikátorů je nutné zohlednit indikátory, které jsou v NČI již obsaženy. Do NČI by neměly být vkládány duplicitní indikátory se stejnou nebo velmi obdobnou vypovídací schopností. V tomto ohledu je v rámci posuzování nezbytné sladit překryvy mezi jednotlivými OP. Při hodnocení nezařazených indikátorů je třeba vzít do úvahy také korelace s dosavadními centrálními indikátory.

Kritérium: Do NČI nebudou zařazovány duplicitní indikátory s obdobnou vypovídací schopností nebo indikátory pouze odvozené od stávajících centrálních indikátorů. ŘO OP v případě indikátoru, který je duplicitní k již existujícímu centrálnímu indikátoru, využije tento existující indikátor z NČI. V případě posuzování indikátorů, které jsou navzájem duplicitní, je z nich možné pro využití v rámci implementace vybrat pouze jeden – týká se pouze těch indikátorů, které by byly určeny pro zařazení do NČI. (Tento postup se doporučuje i pro doplňkové indikátory.)

Do NČI by neměly být zařazovány indikátory, jejichž hodnoty vysoce korelují s dosavadními centrálními indikátory. Při posuzování navzájem vysoce korelujících indikátorů by měl být zvážen výběr pouze jednoho indikátoru – týká se pouze indikátorů, které by byly určeny pro zařazení do NČI. (Tento postup se doporučuje i pro doplňkové indikátory.)

Check list: BYLO PROVĚŘENO, ŽE ŽÁDNÝ Z INDIKÁTORŮ V NČI NEODPOVÍDÁ POTŘEBÁM PRO ZAVEDENÍ NOVÉHO INDIKÁTORU?

JSOU V NČI INDIKÁTORY, KDE JE RIZIKO DUPLICITY S NAVRŽENÝM INDIKÁTOREM?

VÝPIS POTENCIÁLNĚ DUPLICITNÍCH INDIKÁTORŮ:

SHRNUTÍ: VYKAZUJE INDIKÁTOR DUPLICITU K JINÝM INDIKÁTORŮM?

Proportionální pokrytí

Při posuzování nezařazených indikátorů je nezbytné brát do úvahy pokrytí prioritních os a oblastí podpory. Pro zařazení do NČI je nutné preferovat indikátory, které vhodným způsobem charakterizují dosud nedostatečně pokryté prioritní osy a oblasti podpory operačních programů. U dostatečně pokrytých prioritních os a oblastí podpory je pro zařazení dalších indikátorů nižší míra preference. Cílem výběru indikátorů do NČI je vybrat omezené množství kvalitních indikátorů.

Princip proporcionality by měl být aplikován s ohledem na objem finančních prostředků určených na příslušnou prioritní osu/oblast podpory, tj. se snižujícím se finančním

objemem se snižuje i počet monitorovacích indikátorů (viz i nařízení Rady (ES) č. 1083/2006).

Kritérium: Pro zařazení do NČI preferovat indikátory charakterizující dosud nedostatečně pokryté prioritní osy a oblasti podpory. U dostatečně pokrytých prioritních os a oblastí podpory nepreferovat zařazování dalších indikátorů, a to i s ohledem na objem alokovaných finančních prostředků.

Check list (viz část II. Zdůvodnění návrhu nového indikátoru):

ZDŮVODNĚNÍ NEDOSTATEČNÉHO POKRYTÍ PRIORITNÍ OSY/OBLASTI PODPORY, PRO KTERÉ JE INDIKÁTORNAVŘZEN:

Návaznost, provázanost a srovnatelnost

Indikátorový systém jako celek musí respektovat vzájemnou provázanost v rámci příslušného operačního programu a zároveň provázanost mezi operačními programy a NSRR tak, aby bylo možné hodnotit provázanost různých dílčích intervenčních vlivů a vzájemně srovnávat pokrok a přínosy různých programů, resp. intervencí.

Kritérium: Pro zařazení do NČI budou preferovány indikátory, které zajišťují vzájemnou provázanost indikátorové soustavy příslušného OP (jsou například agregovatelné nebo se napočítávají do indikátorů na úrovni OP). Při posuzování indikátoru musí být zohledněno zajištění jeho agregovatelnosti (horizontálně i vertikálně), případně nápočtu a rozpadu.

Pro zařazení do NČI budou preferovány indikátory, které umožňují vzájemné srovnání mezi OP. Možnost zajištění této srovnatelnosti musí být předmětem posouzení indikátoru a v případě, že je možné této srovnatelnosti dosáhnout úpravou jeho vymezení, je nezbytné indikátor takto upravit.

Check list: UMOŽŇUJE INDIKÁTOR VZÁJEMNÉ SROVNÁNÍ MEZI OP?

Vyváženost

Indikátory musí být posuzovány se zřetelem na vyváženost indikátorové soustavy jako celku, a to s ohledem na odpovídající pokrytí jednotlivých tématických skupin (životní prostředí, cestovní ruch, doprava aj. viz členění NČI) a s ohledem na návaznost a provázanost celé indikátorové soustavy (viz kritérium návaznost a provázanost).

Kritérium: Pro zařazení do NČI budou preferovány indikátory, které pokrývají nedostatečně pokryté tématické skupiny. Pro dostatečně pokryté tématické oblasti, pak mají další indikátory pro zařazení do NČI sníženou míru preference.

Check list (viz část II. Zdůvodnění návrhu nového indikátoru):

JAKÉ TÉMATICKÉ SKUPINY (DLE NČI) INDIKÁTOR POKRÝVÁ?

ZDŮVODNĚNÍ NEDOSTATEČNÉHO POKRYTÍ TÉMATICKÉ SKUPINY:

Míra detailu

S cílem zajistit koherenci indikátorové soustavy budou do NČI zařazeny jen takové indikátory, které jsou svou mírou detailu adekvátní k cílům příslušné oblasti podpory/prioritní osy. Každou prioritní osu a oblast podpory by měla pokrývat ucelená a koherentní sada indikátorů. Ohled musí být dán na NČI, jako na ucelený systém, bez zbytečných disproporcí. Za takové disproporce je možné považovat například zjevnou nerovnováhu mezi mírou detailu pokrytí jednotlivých aktivit napříč OP.

Do NČI by měly být zařazovány výhradně indikátory přímo navazující na cíle oblastí podpor/prioritních os. V případě, že je možné určit takový nadřazený indikátor, který kvantifikuje příslušný cíl oblasti podpory, měl by být do NČI zařazen pouze tento

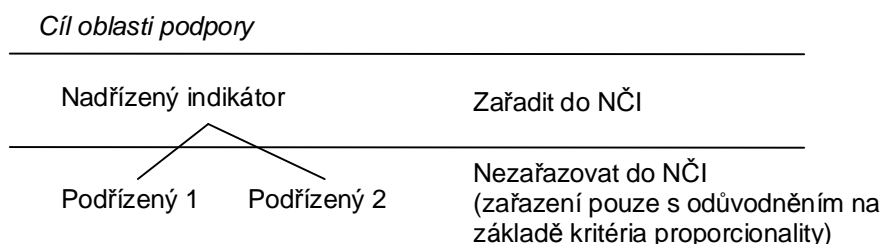
nadřazený indikátor a jemu podřízené indikátory by měly být zařazeny mezi indikátory doplňkové. Při určení míry detailu je však nezbytné postupovat také s ohledem na princip proporcionality a zohlednit i výši alokace na příslušné aktivity, tj. aktivity, na které je vyčleněn velký podíl alokace programu, by měly být sledovány ve vyšším detailu a je zde možné zahrnout i výše uvedené podřízené indikátory.

V případě, že nelze stanovit adekvátní nadřazený indikátor je nezbytné při zařazování indikátorů do NČI respektovat kritérium proporcionálního pokrytí. V této souvislosti je třeba rovněž respektovat doporučení EK omezit počet indikátorů při tvorbě indikátorové soustavy, které vychází ze zkušeností z předchozích programových období.

Kritérium: V případě, že je možné určit takový nadřazený indikátor, který kvantifikuje příslušný cíl oblasti podpory, měl by být do NČI zařazen pouze tento nadřazený indikátor a jemu podřízené indikátory by měly být zařazeny mezi indikátory doplňkové. Je však nezbytné postupovat s ohledem na princip proporcionality. Podřízené indikátory jsou do NČI zařazovány pokud se jedná o rozepsání nadřazeného indikátoru podle pohlaví a velikosti podniku.

Check list: SPLŇUJE INDIKÁTOR POŽADAVEK NA MÍRU DETAILU PRO ZAŘAZENÍ DO NČI?

Schéma: Míra detailu pro zařazení do NČI

Kritérium 5 - Využitelnost indikátorů

Rozhodování o zařazení indikátoru do NČI je vhodné doplnit dalšími charakteristikami týkajícími se jeho využitelnosti pro řízení a hodnocení programu.

Využitelnost indikátorů pro řízení je dána schopností včasné identifikovat rizika spojená s postupem realizace programu s ohledem na plnění naplánovaných cílů. Pro účely evaluace musí indikátory poskytovat informace, které umožní posoudit zejména účinnost, případně efektivitu intervencí.

Dodatečné informace týkající se využitelnosti při posuzování indikátoru pro zařazení do NČI jsou nezastupitelné zejména u indikátorů, kde se vyskytly rozpory či otázky při posuzování z hlediska koherence indikátorové soustavy (např. otázka jaký z navzájem duplicitních indikátorů vybrat) a u indikátorů, které na základě předchozích kritérií, tj. s ohledem na předchozí zkušenosti, intervenční logiku a koherenci indikátorové soustavy, vycházejí s nižší mírou preference pro zařazení do NČI. Posouzení z hlediska využitelnosti by pak mělo pomoci při rozhodnutí o zařazení indikátoru do NČI.

Cílem kritérií pro posouzení využitelnosti indikátorů je zodpovědět otázky, které pomohou při posouzení indikátorů a jejich optimálnímu výběru a nastavení. Tyto otázky by měly být zodpovězeny již při samotné tvorbě indikátoru. Řada z položených

otázek se z jiného úhlu pohledu vrací k předchozím kritériím (například k otázce zajištění intervenční logiky, návaznosti nebo srovnatelnosti).

Kritérium: Do NČI by měly být zařazeny takové indikátory, které jsou dále využitelné pro potřeby řízení a hodnocení, případně indikátory povinně vykazované.

Check list: RESPEKTUJE NÁVRH NOVÉHO INDIKÁTORU KRITÉRIUM VYUŽITELNOSTI?

Pomocné otázky umožňující posoudit využitelnost indikátoru:

Význam a smysl indikátoru

Lze odpovědět na otázku o čem indikátor vypovídá s ohledem na cíle programu? (*Návaznost na posouzení intervenční logiky*).

Ukazuje indikátor na nosné výstupy, výsledky nebo dopady, tj. na takové, které nejsou pouhými náhodnými proměnnými, které je třeba ignorovat?

Využitelnost a vypovídací schopnost indikátoru

Jakou šíři aktivit indikátor kvantifikuje?

Vypovídá indikátor o tom, jak realizace konkrétních opatření/aktivit přispěla k naplňování definovaných cílů? Jakých opatření/aktivit a jakých cílů?

Lze na základě indikátoru hodnotit dopady do regionů a vzájemně je porovnávat?

Jaká je vazba naplňování indikátoru ke kontextu programu s ohledem na SWOT a analýzu programu?

Lze indikátor využít pro porovnání vstupů a výstupů a tím změřit efektivitu intervence?

Lze indikátor využít pro určení podílu příslušné aktivity/aktivit na uskutečněných výdajích?

Rozhodnutí o zařazení indikátoru do NČI

Rozhodnutí o zařazení indikátoru přísluší správci číselníku na základě vyhodnocení naplnění kritérií definovaných v této metodice.

Do NČI nemohou být zařazeny indikátory, které:

- § nesplňují základní kvalitativní kritéria
- § nenaplnějí minimální úroveň detailu
- § jsou duplicitní k již existujícím centrálním indikátorům
- § nezapadají do intervenční logiky programu

Při rozhodnutí o zařazení indikátorů do NČI bude správcem číselníku zohledněno zejména:

- § naplnění požadované minimální míry detailu
- § zajištění koherence indikátorové soustavy
- § využitelnost indikátoru

V. Národní číselník indikátorů a Mapa indikátorové soustavy

Pro zajištění funkčnosti celé indikátorové soustavy je nutné dodržovat základní pravidla konstrukce indikátorů a dbát o aktuálnost NČI a indikátorových soustav jednotlivých OP.

NČI

Národní číselník indikátorů obsahuje seznam všech centrálních indikátorů. Za aktuální stav číselníku a úplnost položek číselníku je v součinnosti s ŘO odpovědný správce číselníku (tuto roli plní NOK). Správce číselníku rovněž zajišťuje správu NČI v MSC2007.

Pro NČI platí:

- Indikátory obsažené v NČI jsou závazné pro všechny operační programy. OP používají centrální indikátory v souladu s NČI;
- Hodnoty indikátorů obsažené v NČI jsou předávány a uchovávány v MSC2007;
- OP indikátory z číselníku vybírají a v případě potřeby navrhuji jeho rozšíření či úpravu;
- Návrhy na rozšíření či úpravu NČI schvaluje správce číselníku, který následně odpovídá za jeho aktualizaci;
- Rozšiřování NČI se řídí postupy definované touto metodikou;
- Úprava NČI na žádost ŘO OP probíhá na základě předložení požadavku správci číselníku, který je povinen do deseti pracovních dní požadavek ŘO vypořádat (zapracovat do NČI, odmítnout s náležitým vysvětlením, vyžádat si dodatečné podklady);
- V případě úprav závažnějšího charakteru (zejména úprava vymezení indikátoru a úpravy, které vyžadují zásahy do nastavení MSC2007) se postupuje v souladu s postupy definované touto metodikou, tj. jako by se jednalo o rozšiřování NČI. Zda se jedná o úpravu závažného charakteru rozhoduje správce číselníku.
- V případě aktualizace správce číselníku zajišťuje zapracování v MSC v nejbližší možné instalaci IS, v souladu s provozní smlouvou k IS;
- Správce číselníku odpovídá za koherenci číselníku a za tímto účelem koordinuje ŘO OP;
- Správce číselníku neprodleně informuje ŘO OP o aktualizacích.

Způsob předání:

- 1) *Rozeslání elektronické verze aktualizovaného NČI na všechny garanty oblasti indikátorů jednotlivých ŘO (zodpovědnost za informování všech relevantních oddělení nese garant oblasti indikátorů ŘO);*
- 2) *Předání informace ze strany správce NČI na nejbližším jednání PS JMS.*

Mapa indikátorové soustavy OP

Za aktuálnost NČI odpovídá NOK. ŘO pak odpovídají za aktuálnost svých indikátorových soustav, udržováním aktuálního stavu tzv. map indikátorových soustav OP. **Mapa indikátorové soustavy OP** je souhrnem všech indikátorů OP na všech jeho úrovních. Mapa indikátorové soustavy OP tak obsahuje všechny centrální a doplňkové indikátory daného OP. ŘO odpovídá za aktuálnost mapy indikátorové soustavy příslušného OP.

Požadavky na mapu indikátorové soustavy OP:

- mapa musí obsahovat všechny centrální a doplňkové indikátory OP;
- popis indikátoru, resp. obsah mapy musí odpovídat skutečnému stavu používání indikátorů v rámci implementace (např. soulad s požadavky na žadatele);
- popis indikátoru v mapě musí být shodný (nestačí pouhý soulad) s jeho popisem v NČI (zejména se týká názvu, měrné jednotky a definice indikátoru). V případě nesouladu je ŘO povinen aktualizovat mapu indikátorové soustavy nebo upozornit na nesoulad správce NČI;
- mapa indikátorové soustavy má závazný formát a jednotlivá pole mapy musí být vyplněna v souladu s požadavky na konstrukci indikátoru dle této metodiky;
- mapa musí respektovat a zachovávat předepsaný formát (*.xls), který je přílohou této metodiky.

Konstrukce indikátoru

Konstrukce indikátoru v mapě indikátorové soustavy OP musí respektovat požadavky na jednotlivá pole mapy. U každého indikátoru musí být vyplněna všechna pole mapy indikátorové soustavy OP.

Závazný popis polí mapy indikátorové soustavy OP		
Pole	Popis	Vymezení
Číslo	Pořadové číslo indikátoru v mapě indikátorové soustavy příslušného OP.	Není specifický požadavek.
Kód	Kód indikátoru z NČI (šestimístný číselný kód) struktura kódu: xxyyzz xx = sekce; yy = oblast; zz = specifikace (např. muži = 01; ženy = 02; celkem = 00) U doplňkových indikátorů se uvádí: „doplňkový“	Musí být přidělen všem centrálním indikátorům, tj. všem kromě indikátorů doplňkových. Jedná se o jedinečný kód indikátoru, tj. více indikátorů nemůže mít stejný kód. Uvedení kódu indikátoru udává, že se jedná o centrální indikátor.
Název indikátoru	Název indikátoru. (odsazením je vyznačena podřazenost indikátoru vůči indikátoru nadřazenému – v případě nápočtu a rozpadu)	Srozumitelný a výstižný název. U centrálních indikátorů musí být shodný s NČI.
Nápočet/ Rozpad	V případě podřízeného indikátoru se uvádí "Nápočet". V případě dílčího indikátoru se uvádí "Rozpad".	Musí být v souladu s nápočtovými a rozpadovými pravidly a nastavením v IS.
Nadřazený / Primární indikátor	Kód nadřazeného indikátoru, do kterého je indikátor napočítáván. Kód primárního indikátoru, ke kterému je indikátor navázán na základě rozpadu.	Musí být v souladu s nápočtovými a rozpadovými pravidly a nastavením v IS.

	(Pokud indikátor není dále napočítáván/rozpadán uvádí se „N“)	
Agregace	Uvede se zda je indikátor dále agregován (Ano/Ne).	Rozumí se vertikální agregace v rámci OP s ohledem na nastavení v IS a stanovenými pravidly technického řešení - obecně lze agregovat pouze projektové indikátory se stejnou měrnou jednotkou (nelze agregovat podílové indikátory a zpravidla indikátory se zdrojem např. ČSÚ atd.).
Typ	Uvedení typu indikátoru: kontext/dopad/výsledek/výstup	Musí odpovídat OP/PD daného OP.
Měrná jednotka	Měrná jednotka indikátoru.	U centrálních indikátorů musí být shodná s NČI.
Způsob sběru	Zdroj dat pro naplnění indikátoru: statistika, žadatel, evaluace.	Uvádí se zdroj dat ukazující na způsob sběru indikátoru.
Zdroj dat pro MSC2007	Instituce: <u>ČSÚ, Eurostat, aj./ IS ŘO</u> (v případě ručního naplňování do IS (např. dopočítání podílových indikátorů) nebo automatickým dopočítáním na základě nápočtových pravidel)/ <u>IS Ž/P</u> (v případě, že zdrojem dat je přímo žadatel = tzn. indikátor se nachází ve webové žádosti).	Uvádí se konkrétní zdroj pro naplňování dat se specifikací IS. V rámci NČI je u indikátorů se zdrojem dat IS Ž/P a IS ŘO používáno označení „Gestor OP“. Indikátory se zdrojem dat přímo od žadatele (IS Ž/P) jsou pro přehlednost barevně podbarveny.
Dokument, ve kterém je ind. obsažen (OP/PD)	Indikátor je obsažen v dokumentu Operačního programu (OP) nebo v prováděcím dokumentu (PD).	Informace indikuje, zda je indikátor závazný pro EK (OP) nebo nezávazný (PD). U indikátorů uvedených v OP se uvádí OP.
Lisabon/Core	U indikátorů Lisabonské strategie se uvede „Lisabon“. U Core indikátorů se uvede „Core“ a příslušný kód.	U indikátorů Core bude uváděn i příslušný kód.
IS žadatele	Indikátor je navázán v IS Ž/P (Ano/Ne).	Ano= u indikátorů v případě, že zdrojem dat je přímo žadatel.
IS ŘO	Indikátor je navázán v IS ŘO (Ano/Ne).	Každý indikátor v soustavě musí být součástí IS ŘO. tzn. u všech indikátorů = Ano.
MSC2007	Indikátor je navázán v MSC2007 (Ano/Ne).	Ano= u indikátorů navázaných ve VM_Program MSC2007 (jedná se o indikátory závazné pro EK viz sloupec „Dokument ve kterém je indikátor obsažen = OP“).
Oblast využití indikátoru	Výčet prioritních os a oblastí podpor, kde se indikátor nachází.	Použijte kódování z platného číselníku MSC2007
Závaznost indikátoru	Ano = žadatel má povinnost tento indikátor naplnit Ne = při nenaplnění indikátoru není žadatel sankcionován (jeho naplnění je pouze indikativní).	Udává závaznost pro žadatele. Nastaveno dle implementace daného OP.
Definice	Závazná definice indikátoru.	Jednoznačné a závazné vymezení indikátoru. U centrálních indikátorů musí být shodná s NČI.

Použité zkratky

FS	Fond soudržnosti
IS ŘO	Informační systém řídicího orgánu (např. IS MONIT 7+)
IS Ž/P	Informační systém žadatele/příjemce (např.: IS Benefit 7 nebo Benefill)
Metodika monitorování (MM07)	Metodika monitorování programů SF a FS pro programové období 2007-13
MSC2007	Monitorovací systém Central pro programové období 2007–13
NČI	Národní číselník indikátorů
NOK	Národní orgán pro koordinaci
OP	Operační program
PD	Prováděcí dokument
ŘO	Řídící orgán operačního programu
SF	Strukturální fondy

Přílohy

- § Příloha č1_Check list v 1.1.pdf
- § Příloha2_Check list_v1.1_vzor.pdf.
- § Příloha3_Indikátory_analýzaOP_verze081212_schvalenoPSJMS_081217.d.pdf
- § Příloha4_Indikátorová_Mapa_vzor.pdf
- § Příloha5_Příručka pro vyhodnocení check listu_v1.1.pdf